

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2021

1301/2021

Laki

henkilötietojen käsittelystä Rikosseuraamuslaitoksessa

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Lain soveltamisala

Tässä laissa säädetään henkilötietojen käsittelystä rangaistusten täytäntöönpanon, tutkintavankeuden toimeenpanon ja muiden Rikosseuraamuslaitokselle säädettyjen tehtävien suorittamisessa.

2 §

Suhde muuhun lainsäädäntöön

Oikeuteen saada tieto ja muuhun henkilötietojen luovuttamiseen viranomaisen henkilörekisteristä sovelletaan, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta säädetään. Muilta osin, jollei tässä laissa toisin säädetä, henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan henkilötietojen käsittelystä rikosasioissa ja kansallisen turvallisuuden ylläpitämisen yhteydessä annettua lakia (1054/2018), jäljempänä *rikosasioiden tietosuojalaki*, sekä julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annettua lakia (906/2019).

Tapaajien, muiden vankiin tai tutkintavankiin yhteyttä pitävien henkilöiden ja asioijien henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan tämän lain lisäksi luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuoja-asetus) annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2016/679, jäljempänä *tietosuoja-asetus*, sekä tietosuojalakia (1050/2018).

Henkilötietojen käsittely ei saa ilman hyväksyttävää perustetta perustua henkilöiden ikään, sukupuoleen, alkuperään, kansalaisuuteen, asuinpaikkaan, kieleen, uskontoon, vakaumukseen, mielipiteeseen, poliittiseen toimintaan, ammattiyhdistystoimintaan, perhesuhteisiin, terveydentilaan, vammaisuuteen, seksuaaliseen suuntautumiseen tai muuhun henkilöön liittyvään syyhyn.

HE 246/2020
PeVL 27/2021
LaVM 13/2021
EV 154/2021

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/680 (32016L0680); EUVL L 119, 4.5.2016, s. 89

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *rikoksesta epäillyllä* henkilöä, josta laaditaan yhdyskuntaseuraamukseen tuomitsemista varten seuraamusselvitys tai rangaistusajan suunnitelma taikka jolle valmistellaan muu tuomiota edeltävä toimenpide tai lausunto;
- 2) *tuomitulla* henkilöä, jonka tuomioistuin on tuominnut vankeusrangaistukseen, yhdistelmärangaistukseen, sakon muuntorangaistukseen tai yhdyskuntaseuraamukseen;
- 3) *vangilla* henkilöä, joka suorittaa vankeusrangaistusta, yhdistelmärangaistusta, sakon muuntorangaistusta tai sotilaskurinpidosta ja rikostorjunnasta puolustusvoimissa annetun lain (255/2014) 77 §:n 4 momentissa tarkoitettua arestia vankilassa taikka on valvotusta koevapaudesta annetun lain (629/2013) 26 §:ssä tarkoitettulla tavalla toimitettu vankilaan taikka yhdistelmärangaistuksen täytäntöönpanosta annetun lain (801/2017) 24 §:n nojalla säilöön otettu;
- 4) *tutkintavangilla* henkilöä, joka on vangittu tai määrätty pakkokeinolain (806/2011) 2 luvun 12 a §:ssä tarkoitettuun tutkinta-arestiin taikka mainitun lain 5 luvun 1 a §:ssä tarkoitettuun tehostettuun matkustuskieltoon;
- 5) *yhdyskuntaseuraamusta suorittavalla* ehdollisen vankeuden tehosteeksi valvontaan tuomittua, nuorisorangaistusta, yhdyskuntapalvelua tai valvontarangaistusta suorittavaa, valvontaan asetettua ehdonalaisessa vapaudessa olevaa, valvotussa koevapaudessa olevaa tai yhdistelmärangaistuksen valvonta-aikaa suorittavaa;
- 6) *tapaajalla* henkilöä, joka käy luvallisesti tapaamassa vankia tai tutkintavankia;
- 7) *muulla vankiin tai tutkintavankiin yhteyttä pitävällä* henkilöä, joka on vankeuslaissa (767/2005) tai tutkintavankeuslaissa (768/2005) tarkoitetuilla muilla tavoilla kuin tapaa-misilla yhteydessä vankiin tai tutkintavankiin;
- 8) *asioijalla* henkilöä, joka käy luvallisesti vankilassa hoitamassa vankilan tai vankien toimintojen kannalta tarpeellista asiaa;
- 9) *ulkopuolisella* henkilöä, joka ei ole vanki eikä tutkintavanki ja jonka henkilötietoja rekisteröidään 11 §:ssä tarkoitettuun turvallisuustietorekisteriin.

2 luku

Rikosseuraamuslaitoksen rekisterit*Rikosseuraamuslaitoksen tietojärjestelmän rekisterit*

Tässä laissa tarkoitettujen tietojen käsittelemiseksi Rikosseuraamuslaitoksen kesku-shallintoyksikkö pitää Rikosseuraamuslaitoksen tietojärjestelmää ja siihen kuuluvia rekis-tereitä.

Tässä laissa tarkoitettujen henkilötietojen rekisterinpitäjä on Rikosseuraamuslaitoksen kesku-shallintoyksikkö.

Rikosseuraamuslaitoksen rikosseuraamusrekisteriin sisältyvät seuraavat tiedot:

- 1) muodolliseen täytäntöönpanoon liittyvät henkilötiedot;
- 2) yhdyskuntaseuraamusten täytäntöönpanoon liittyvät henkilötiedot;
- 3) vankeusrangaistuksen täytäntöönpanoon, tutkintavankeuden ja tutkinta-arestin toi-meenpanoon sekä tehostetun matkustuskiellon tekniseen valvontaan liittyvät henkilötie-dot.

Rikosseuraamusrekisteriin sisältyvät myös tapaajien, muiden vankiin tai tutkintavan-kiin yhteyttä pitävien henkilöiden sekä asioijien henkilötietoja sisältävät tiedot.

Rikosseuraamuslaitoksen tietojärjestelmään kuuluu myös vankilassa tai vankilasta käsin tapahtuvan taikka vankeusaikaisen rikollisuuden ehkäisemiseen ja laitosturvallisuuden ylläpitämiseen liittyviä henkilötietoja sisältävä 11 §:ssä tarkoitettu turvallisuustietorekisteri sekä vankeuslain 19 luvun 4 §:ssä tarkoitettujen asianomistajien tietoja sisältävä tämän lain 12 §:ssä tarkoitettu asianomistajarekisteri.

5 §

Yksilöintitiedot

Tuomitun, vangin, tutkintavangin ja yhdyskuntaseuraamusta suorittavan yksilöimiseen tarvittavina tietoina Rikosseuraamuslaitos saa käsitellä seuraavia, rikosseuraamusrekisteriin ja turvallisuustietorekisteriin tallennettavia tietoja:

- 1) nimi;
- 2) henkilötunnus, Maahanmuuttoviraston antama asiakasnumero tai muu henkilön yksilöintiin tarvittava tunnus;
- 3) sukupuoli;
- 4) äidinkieli;
- 5) kansalaisuus;
- 6) koti- ja asuinpaikka sekä osoite;
- 7) pituus, paino, silmien väri, hiusten oma väri, vartalon rakenne, mahdolliset arvet ja tatuoinnit sekä mahdolliset muut vastaavat tuntomerkkiedot.

Rikosseuraamuslaitoksen tietojärjestelmään rekisteröidystä vangista, tutkintavangista, valvontarangaistusta suorittavasta, valvotussa koevapaudessa olevasta tai yhdistelmärangaistuksen valvonta-aikaa suorittavasta henkilöstä voidaan ottaa biometrisen kasvokuva ja sormenjäljet ja tallentaa se hänen yksilöintitietoihinsa.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuja yksilöintitietoja voidaan tallentaa 4 §:n 3 momentissa tarkoitettuun rikosseuraamusrekisteriin myös rikoksesta epäillystä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuja yksilöintitietoja voidaan tallentaa 11 §:ssä tarkoitettuun turvallisuustietorekisteriin myös ulkopuolisesta henkilöstä, jos mainitun pykälän 4 momentissa säädetty henkilötietojen käsittelyedellytykset täyttyvät.

Rekisteröidyn yksilöimiseen tarvittavina tietoina ja hakutunnuksena tallennetaan tapaa- jasta, muusta vankiin tai tutkintavankiin yhteyttä pitävästä henkilöstä sekä asioijasta rekisteröidyn nimi ja henkilötunnus tai muu yksilöintiin tarvittava tunnus.

6 §

Tietojen käsittely muodollisen täytäntöönpanon tehtävissä

Rikosseuraamuslaitos saa käsitellä tuomitun, vangin, tutkintavangin ja yhdyskuntaseuraamusta suorittavan rangaistuksen täytäntöönpanemiseksi, tutkintavankeuden ja tutkinta-arestin toimeenpanemiseksi sekä tehostetun matkustuskiellon tekniseksi valvomiseksi tietoja:

- 1) rikoksista, tuomioista ja seuraamuksista;
- 2) rangaistusaikalaskelmista;
- 3) rangaistuksen täytäntöönpanon, tutkintavankeuden tai tutkinta-arestin toimeenpanon taikka tehostetun matkustuskiellon teknisen valvonnan taikka muun vapaudenmenetyksen alkamisesta ja päättymisestä;
- 4) täytäntöönpanon lykkäämisestä ja keskeytyksestä;
- 5) etsintäkuulutuksista.

Tietojen käsittely yhdyskuntaseuraamusten täytäntöönpanon tehtävissä

Rikosseuraamuslaitos saa käsitellä yhdyskuntaseuraamukseen tuomitsemista varten laadittavaan seuraamusselvitykseen, rangaistusajan suunnitelmaan ja niiden valmisteluun tarvittavaan kartoitukseen sekä muihin valmisteleviin toimenpiteisiin ja lausuntoihin liittyviä tietoja:

- 1) rikoksesta epäillyn aikaisemmasta rikollisuudesta;
- 2) rikoksesta epäillyn päihteiden käytöstä ja muista henkilökohtaisista ja sosiaalisista olosuhteista;
- 3) rikoksesta epäillyn valvonnan ja rikoksettoman elämän tukemisen tarpeesta;
- 4) selvityksen, suunnitelman ja niiden valmistelun kannalta välttämättömistä muista kuin 1–3 kohdassa tarkoitetuista tiedoista.

Rikosseuraamuslaitos saa käsitellä yhdyskuntaseuraamusten, valvotun koevapauden ja yhdistelmärankaistuksen valvonta-ajan täytäntöönpanoa varten tietoja:

- 1) tuomitun velvollisuuksista;
- 2) valvontatavoista, valvontatapaamisista ja muista valvonnan yksityiskohdista;
- 3) toimintavelvollisuudesta;
- 4) täytäntöönpanoon liitettävistä, tuomitun elämänhallintaa ja rangaistuksen suorittamista edistävästä tukitoimenpiteistä;
- 5) seuraamuksen suorittamiseen sisältyvien velvollisuuksien rikkomisesta ja rikkomisen seuraamuksesta;
- 6) seuraamuksen täytäntöönpanon kannalta välttämättömistä muista kuin 1–5 kohdassa tarkoitetuista tiedoista.

Rikosseuraamuslaitos saa käsitellä tietoja valvontarangaistuksen, valvottuun koevapauteen sijoitetun tai yhdistelmärankaistuksen valvonta-aikaa suorittavan käyttämän lääkityksen vaikuttavista aineista, jotka näkyvät päihdetestissä positiivisena tuloksena.

Rikosseuraamuslaitos saa käsitellä rekisterin käyttötarkoituksen kannalta tarvittavia tietoja myös henkilökuntaan kohdistuvista uhkailmoituksista ja muista poikkeuksellisten tilanteiden ilmoituksista.

Rikoksesta epäillyn ja yhdyskuntaseuraamusta suorittavan tietoihin saadaan sisällyttää 1–3 momentissa tarkoitettujen asioiden käsittelemisen vuoksi välttämättömät tiedot rikoksesta epäillyn tai yhdyskuntaseuraamusta suorittavan lähiomaisen tai muun henkilön nimestä, yhteystiedoista, asioiden käsittelemiseen liittyvästä asemasta ja seuraamuksen täytäntöönpanon valmistelun tai suorittamisen kannalta tärkeästä henkilön tilaa taikka olosuhdetta koskevasta tiedosta sekä muista välttämättömistä seikoista.

Rikosseuraamuslaitos saa käsitellä yhdyskuntaseuraamusten täytäntöönpanosta annetun lain (400/2015) 45 §:n 2 momentissa ja 52 §:n 1 momentissa sekä valvotusta koevapaudesta annetun lain 3 §:n 2 momentissa ja 25 §:n 1 momentissa tarkoitettuja, tuomitun kanssa samassa asunnossa vakituisesti asuvan täysi-ikäisen kirjallista suostumusta ja alle 18-vuotiaan mielipiteen selvittämistä koskevia seuraavia tietoja:

- 1) kirjallisen suostumuksen antajan nimi, kotiosoite sekä suostumuksen tai sen peruutuksen ajankohta ja sisältö;
- 2) mielipiteen ilmaisijan nimi, syntymävuosi, kotiosoite, mielipiteen ilmaisun ajankohta ja sisältö sekä ilmaisutilanteessa läsnä olleen lastensuojelun viranhaltijan nimi ja näkemys mielipiteen ilmaisusta.

8 §

Tietojen käsittely vankeusrangaistuksen täytäntöönpanon ja tutkintavankeuden toimeenpanon tehtävissä

Rikosseuraamuslaitos saa käsitellä laitospäätösten ylläpitämistä sekä vankien ja tutkintavankien valvontaa ja toimintaan osallistumista varten tietoja:

- 1) sijoittamisesta Rikosseuraamuslaitoksessa ja Rikosseuraamuslaitoksen yksikössä;
- 2) valvonnan järjestämisestä ja turvallisuuden ylläpitämisestä;
- 3) osallistumisvelvollisuuden täyttämistä ja muuhun toimintaan osallistumisesta, maksetusta käyttörahasta, toimintarahasta ja palkasta sekä niiden maksamiseen liittyvistä tileistä sekä palkasta tehtävistä pidätyksistä;
- 4) koulutuksesta, työkokemuksesta ja sosiaalisesta tilanteesta;
- 5) arvioidusta työ- ja toimintakyvystä sekä tehdyistä arvioinneista ja suunnitelmista;
- 6) yhteyksistä Rikosseuraamuslaitoksen yksikön ulkopuolelle sekä kirjeenvaihdosta, puhelusta ja sähköisestä viestinnästä vankeuslain ja tutkintavankeuslain nojalla tallennetut jäljennökset;
- 7) järjestysrikkomuksesta ja sen seuraamuksesta;
- 8) karkaamisesta ja avolaitoksesta luvatta poistumisesta, poistumislupa-, opintolupa- ja siviilityöluopaehtojen rikkomisesta sekä Rikosseuraamuslaitoksen yksikön ulkopuoliseen laitokseen sijoittamiseen liittyvien ehtojen rikkomisesta;
- 9) tutkinta-arestin toimeenpanemisen tai tehostetun matkustuskiellon teknisen valvonnan mukaisista rajoituksista ja niiden noudattamisesta.

Rikosseuraamuslaitos saa käsitellä myös rekisterin käyttötarkoituksen mukaisia tietoja vankeja tai tutkintavankia koskevasta, vankeuslain tai tutkintavankeuslain nojalla tehdyistä päätöksistä, jotka koskevat sijoittamista vankilaan ja vankilassa, siirtämistä vankilasta toiseen, toimintaan osallistumista, vapaa-ajan toimintoihin osallistumisen epäämistä, kirjeenvaihtoa, puhelua, tapaamisia ja muita yhteyksiä vankilan ulkopuolelle, poistumislupaa, kurinpitoa, tarkastamista sekä turvaamistoimenpiteitä ja voimakeinojen käyttöä. Rikosseuraamuslaitos saa käsitellä rekisterin käyttötarkoituksen mukaisia tietoja myös henkilökuntaan kohdistuvista uhkailmoituksista ja muista poikkeuksellisten tilanteiden ilmoituksista.

Vangin tai tutkintavangin tietoihin saadaan sisällyttää 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen asioiden käsittelemisen sekä laitospäätösten ja turvallisuuden ylläpitämisen vuoksi välttämättömät tiedot muun vankiin tai tutkintavankiin yhteyttä pitävän henkilön, vangin tai tutkintavangin lähiomaisen taikka muun henkilön nimestä, yhteystiedoista, asioiden käsittelemiseen liittyvästä asemasta ja vankeusrangaistuksen täytäntöönpanon valmistelun tai suorittamisen taikka tutkintavankeuden toimeenpanon kannalta tärkeästä henkilön tilaa tai olosuhdetta koskevasta tiedosta sekä muista välttämättömistä seikoista.

Rikosseuraamuslaitos saa käsitellä myös sellaisia tietoja tapahtumista tai henkilöistä, joiden voidaan olosuhteiden taikka henkilön käyttäytymisen vuoksi perustellusti arvioida olevan laitospäätösten ja laitosturvallisuuden ylläpitämisen kannalta merkityksellisiä. Tietoihin voi sisältyä myös vankeuslain 16 luvun 1 a §:ssä tarkoitettuun valvontaan liittyviä tallenteita, jos ne ovat välttämättömiä laitospäätösten ja laitosturvallisuuden ylläpitämiseksi. Tietoja tallennettaessa niihin on liitettävä arvio tietojen luotettavuudesta ja oikeellisuudesta, jos se on mahdollista.

9 §

Sosiaalihuollon tietojen käsittely

Rikosseuraamuslaitos saa käsitellä seuraamusselvityksen laatimisessa sekä rangaistusajan suunnitelman laatimisessa, täsmentämisessä, muuttamisessa ja toteuttamisessa välttämättömiä, 7 ja 8 §:ssä tarkoitettuihin tietoihin liittyviä sosiaalihuollon tietoja, jotka kos-

kevat rikoksesta epäillyn, tuomitun, vangin, tutkintavangin ja yhdyskuntaseuraamusta suorittavan sosiaalihuoltolain (1301/2014) mukaista sosiaalihuollon tarvetta ja hänen saamiaan sosiaalipalveluita, tukitoimia ja muita sosiaalietuuksia (*sosiaalihuollon tiedot*). Sosiaalihuollon tietoja koskevasta salassapitovelvollisuudesta ja muusta käsittelystä säädetään sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetussa laissa (812/2000), sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä annetussa laissa (784/2021) sekä sosiaalihuollon asiakasasiakirjoista annetussa laissa (254/2015).

Sosiaalihuollon tiedot voivat sisältyä sosiaaliviranomaiselta tämän lain 16 §:n 2 momentin nojalla saatuihin seuraaviin asiakirjoihin:

1) sosiaalihuollon asiakasasiakirjoista annetun lain 15 §:ssä tarkoitettuun palvelutarpeen arviointiin, 16 §:ssä tarkoitettuun asiakassuunnitelmaan ja 17 §:ssä tarkoitettuun asiakaskertomukseen;

2) lastensuojelulain (417/2007) 30 §:ssä tarkoitettuun asiakassuunnitelmaan ja 30 a §:ssä tarkoitettuun hoito- ja kasvatussuunnitelmaan sekä lastensuojelulain nojalla tehtyihin päätöksiin.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuja tietoja Rikosseuraamuslaitos voi saada 16 §:n 2 momentin nojalla sosiaaliviranomaisen lisäksi muilta sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain 20 §:n 1 momentissa tarkoitetuilta tiedonantovelvollisilta.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen Rikosseuraamuslaitoksen työssä kertyvät sosiaalihuollon tiedot voivat koskea:

- 1) käytettyjä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja;
- 2) työkokemusta;
- 3) työ- ja toimintakykyä;
- 4) päihteiden käyttöä ja päihdehuollon palveluiden käyttöä;
- 5) lähisuhdeväkivaltaa;
- 6) edunvalvonta-asioita;
- 7) elämänhallintaa ja rangaistuksen suorittamista edistävien tukitoimien yhteensovittamisessa tarvittavia seikkoja.

Edellä 1–4 momentissa tarkoitettuihin tietoihin saadaan sisällyttää 7 ja 8 §:ssä tarkoitettujen tietojen käsittelemisen vuoksi välttämättömät tiedot myös rikoksesta epäillyn, vangin, tutkintavangin tai yhdyskuntaseuraamusta suorittavan lähiomaisen tai muun henkilön nimestä, yhteystiedoista ja asioiden käsittelemiseen liittyvästä asemasta sekä muista välttämättömistä seikoista.

10 §

Vankien ja tutkintavankien tapaaajia, heihin muutoin yhteyttä pitäviä sekä vankilassa asioivia koskevat tiedot

Rikosseuraamuslaitos saa käsitellä laitospöytäkirjojen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi tapaaajista seuraavia tietoja:

- 1) nimi ja henkilötunnus tai muu henkilön yksilöintiin tarvittava tunnus;
- 2) ketä tapaaaja saapuu tapaamaan;
- 3) tapaamisajankohta;
- 4) vankeuslain 13 luvun 10 §:ssä tai tutkintavankeuslain 9 luvun 8 §:ssä tarkoitettu tapaamiskielto sekä sen sisältö ja peruste sekä voimassaoloaika;
- 5) sähköisesti toteutettavan tapaamisen edellyttämä tapaaajan yhteystieto;
- 6) tapaamisen liittyvät erityiset järjestelyt ja määräykset;
- 7) tapaamisessa havaittu laitospöytäkirjasta tai turvallisuutta vaarantava seikka.

Rikosseuraamuslaitos saa käsitellä laitospöytäkirjojen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi vankiin tai tutkintavankiin muilla tavoin kuin tapaamisin yhteyttä pitävästä henkilöstä seuraavia tietoja:

- 1) nimi ja henkilötunnus tai muu henkilön yksilöintiin tarvittava tunnus;

- 2) keneen henkilö on yhteydessä;
- 3) yhteydenpidon tapa ja ajankohta;
- 4) yhteydenpidossa havaittu laitosjärjestystä tai turvallisuutta vaarantava seikka.

Rikosseuraamuslaitos saa käsitellä laitosjärjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi asioijista seuraavia tietoja:

- 1) nimi ja henkilötunnus tai muu henkilön yksilöintiin tarvittava tunnus;
- 2) asioinnin syy ja toteutustapa;
- 3) vankilaan saapumis- ja lähtöaika;
- 4) asiointiin liittyvät mahdolliset erityiset järjestelyt ja määräykset.

11 §

Turvallisuustietorekisteri

Turvallisuustietorekisteri sisältää vankeusrangaistuksen aikaisten rikosten estämiseen tai laitosturvallisuuden ylläpitämiseen liittyviä tietoja vangeista ja tutkintavangeista, joiden voidaan perustellusti epäillä syyllistyvän rikokseen, josta laissa säädetty ankarin rangaistus on vankeutta.

Rekisteri voi sisältää tietoja myös poikkeuksellisista turvallisuutta vaarantavista tapahtumista vankilassa.

Turvallisuustietorekisteri voi sisältää 5 §:ssä tarkoitettujen henkilön yksilöintitietojen lisäksi 1 momentissa tarkoitettuun epäilyyn sekä 2 momentissa tarkoitettuun tapahtumaan liittyviä välttämättömiä:

- 1) vankeuslain 9 luvun 3 a §:ssä sekä tutkintavankeuslain 5 luvun 3 a §:ssä säädettyyn maksukortin käytön valvontaan liittyviä maksutapahtumien lukumäärää ja rahamäärää koskevia tietoja;
- 2) vankeuslain 12 ja 13 luvussa sekä tutkintavankeuslain 8 ja 9 luvussa säädettyihin kirjeenvaihtoon sekä tapaamisiin, puheluihin, internetin käyttöön ja muihin teleyhteyksiin liittyviä tietoja;
- 3) vankeuslain 16 ja 17 luvussa sekä tutkintavankeuslain 11 ja 12 luvussa tarkoitettuihin tarkastuksiin liittyviä tietoja;
- 4) vankeuslain 16 luvun 1 ja 1 a §:ssä tarkoitettussa valvonnassa saatuja tietoja;
- 5) Rikosseuraamuslaitoksen muiden viranomaisten rekistereistä saamia rekisteröityyn liitettävissä olevia tietoja;
- 6) muulta viranomaiselta tai yksityiseltä henkilöltä saatuja vihjetietoja.

Rikosseuraamuslaitos saa käsitellä ulkopuolista henkilöä koskevaa, rekisterin käyttö-tarkoituksen kannalta välttämätöntä 1, 2 ja 5 kohdassa tarkoitettua tietoa, jos henkilön voidaan perustellusti epäillä syyllistyvän rikokseen, josta laissa säädetty ankarin rangaistus on vankeutta tai vaarantavan vankilan turvallisuutta.

Peruste henkilön rekisteröimiselle turvallisuustietorekisteriin tulee kirjata.

Tietoja tallennettaessa niihin on liitettävä arvio tietojen antajan luotettavuudesta ja tietojen oikeellisuudesta, jos se on mahdollista.

12 §

Asianomistajarekisteri

Rikosseuraamuslaitos saa käsitellä rikoksen asianomistajalle vankeuslain 19 luvun 4 §:ssä tarkoitettujen ilmoituksen tekemiseksi seuraavia tietoja:

- 1) asianomistajan nimi ja henkilötunnus tai muu hänen yksilöintiinsä tarvittava tunnus;
- 2) ensisijainen yhteydenottotapa ja yhteystiedot, joihin asianomistaja on pyytänyt toimittamaan kyseisen ilmoituksen;
- 3) päätös tai muu peruste, jonka nojalla ilmoitus tehdään;
- 4) vanki, jota ilmoitus koskee.

Vanki, josta tehdään vankeuslain 19 luvun 4 §:ssä tarkoitettu ilmoitus, ei ole asianomistajarekisterin rekisteröidyn asemassa.

3 luku

Henkilötietojen käsittelyn periaatteet

13 §

Erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvien tietojen käsittely

Rikosseuraamuslaitos saa käsitellä rikosseuraamusrekisterin ja turvallisuustietorekisterin sisältämiä erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvia 5 §:n 2 momentissa tarkoitettuja biometristä kasvokuvaa ja sormenjälkiä, uskonnollista tai filosofista vakaumusta, terveyttä sekä seksuaalista käyttäytymistä ja seksuaalista suuntautumista koskevia tietoja vain, jos käsittely on käsittelytarkoituksen kannalta välttämätöntä.

14 §

Tietojen käsittelyyn oikeutetut

Rikosseuraamuslaitoksen rekistereissä olevien tietojen käsittelyyn ovat oikeutettuja Rikosseuraamuslaitoksen virkamiehet siltä osin kuin se on tarpeen heidän virkatehtäviensä suorittamiseksi.

Poiketen siitä, mitä 1 momentissa säädetään:

1) 9 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettuja sosiaalihuollon tietoja saavat käsitellä vain sosiaalihuollon ammattihenkilöt sekä Rikosseuraamuslaitoksen virkamiehet, jotka tarvitsevat näitä tietoja esitellessään taikka tehdessään rikoksesta epäiltyä, tuomittua, vankia, tutkintavankia tai yhdyskuntaseuraamusta suorittavaa koskevan päätöksen;

2) 7 §:n 6 momentissa tarkoitettuja kirjallista suostumusta ja alle 18-vuotiaan mielipiteen selvittämistä koskevia tietoja saavat käsitellä kyseisen seuraamuksen suorittamisen valmistelun, edellytysten selvittämisen ja täytäntöönpanon vastuuhenkilöiksi nimetyt Rikosseuraamuslaitoksen virkamiehet;

3) 11 §:ssä tarkoitetun turvallisuustietorekisterin tietoja saavat käsitellä vain Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikön erikseen nimeämät Rikosseuraamuslaitoksen virkamiehet.

Edellä 2 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen tietojen käsittelyssä noudatetaan lisäksi, mitä sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä annetussa laissa säädetään käsittelyn valvonnasta.

15 §

Rikosseuraamusrekisterin tietojen käsittely muuhun kuin niiden keräämis- ja tallentamistarkoitukseen

Rikosseuraamuslaitos saa käsitellä rikosseuraamusrekisterin sisältämiä henkilötietoja muuhun kuin niiden alkuperäiseen keräämis- ja tallentamistarkoitukseen, jos se on välttämätöntä laillisuusvalvontatehtävässä taikka seuraamusten täytäntöönpanoon liittyvän valvonnan tai toiminnan yleiseksi kehittämiseksi.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuja tietoja saa myös käyttää, jos se on välttämätöntä rikosseuraamusalan koulutuksen suunnittelemiseksi ja toteuttamiseksi. Tällöin tiedoista poistetaan henkilön yksilöinnin mahdollistavat tiedot.

Oikeus tietojen saamiseen

16 §

Oikeus saada tietoja muilta viranomaisilta ja tiedonantovelvollisilta

Sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään, Rikosseuraamuslaitoksella on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada toiselta viranomaiselta rikoksesta epäiltyä, tuomittua, vankia, tutkintavankia ja yhdyskuntaseuraamusta suorittavaa koskevat tiedot, jotka ovat tarpeen rangaistuksen täytäntöönpanoa tai tutkintavankeuden toimeenpanoa koskevan tehtävän taikka muun Rikosseuraamuslaitokselle kuuluvan tehtävän hoitamista varten, seuraavasti:

1) oikeushallinnon valtakunnallisen tietojärjestelmän ratkaisu- ja päätösilmoitusjärjestelmästä sekä diaari- ja asianhallintajärjestelmästä tieto henkilön oikeusasian vaiheesta ja ratkaisusta seuraamuksen täytäntöönpanoon liittyvän toimen suorittamista tai rekisteriin merkinnän tekemistä varten;

2) väestötietojärjestelmästä tieto henkilön nimestä, henkilötunnuksesta, kansalaisuudesta, kotikunnasta, osoitteesta, sukulaisuussuhteista, yhdessä toisen henkilön kanssa asumisesta, kuolemasta, edunvalvonnasta sekä hänen alaikäisistä lapsistaan ja heidän huollostaan, asumisestaan ja tapaamisoikeudesta;

3) poliisin henkilörekistereistä tieto yhdyskuntaseuraamuksen tuomitsemisen edellytyksistä tuomioistuimelle annettavaa lausuntoa, yhdyskuntaseuraamuksen täytäntöönpanoa, tuomittuja koskevien etsintäkuulutusten ja lähestymiskieltojen seuraamista, ehdottamaan vankeusrangaistukseen tuomittujen, tutkintavankien ja vankien sijoittamista sekä kansainvälistä täytäntöönpanon siirtoa, tutkintavankeusaikaisen tai vankeusaikaisen rikollisuuden estämistä sekä seuraamuksen täytäntöönpanoon liittyvien lupa-asoiden käsitteilyä ja lupaehtojen noudattamisen valvontaa varten;

4) Oikeusrekisterikeskuksen sakkorekisteristä tieto henkilöä koskevasta sakon täytäntöönpanosta annetun lain (672/2002) mukaisesta täytäntöön panematta olevasta saatavasta riippumatta saatavaa koskevan ratkaisun antamisajankohdasta rangaistusajan suunnitelman laatimista varten;

5) ulosoton tietojärjestelmästä tieto henkilön täytäntöönpanoasian vaiheesta;

6) poliisilta, Rajavartiolaitokselta ja Maahanmuuttovirastolta tieto rikoksesta epäillyn, yhdyskuntaseuraamusta suorittavan tai valvottuun koevapauteen sijoitetun ulkomaalaisasioiden asiankäsittelyjärjestelmään rekisteröidyn ulkomaalaisen maassa oleskelua ja maasta poistamista koskevasta asiasta, maasta poistamista koskevan päätöksen toimeenpanosta sekä maahantulokiellosta ja sen pituudesta;

7) työ- ja elinkeinoviranomaisilta tieto henkilön saamista työvoimapalveluista, työllistymistä edistävästä toiminnasta sekä työ- ja toimintakyvystä;

8) asevelvollisrekisteristä tieto asevelvollisuuden täyttämisestä.

Rikosseuraamuslaitoksella on salassapitosäännösten estämättä tietopyynnön yksilöityään ja perusteltuaan oikeus saada tehtäviensä hoitamiseksi välttämättömät tiedot kunnan sosiaali- ja terveysviranomaisilta sekä muilta sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain 20 §:n 1 momentissa tarkoitetuilta tiedonantovelvollisilta:

1) rikoksesta epäillyn sosiaali-, terveydenhuolto- ja kuntoutuspalveluiden käytöstä, työkokemuksesta, toimintakyvystä, päihdeongelmasta ja muista yhdyskuntaseuraamuksen täytäntöönpanon toimintapaikkaan sijoittamiseen liittyvistä seikoista tuomioistuimelle annettavan lausunnon laatimiseksi ja seuraamuksen täytäntöönpanon suunnittelemiseksi;

2) alle 21-vuotiaana tehdystä rikoksesta epäillyn elinolosuhteista, päihteiden käytöstä, päihdekuntoutuksesta, mielenterveydestä, mielenterveyspalveluiden käytöstä, lastensuo-

jelutoimenpiteistä ja muista vastaavanlaisista seikoista seuraamusselvityksen laatimiseksi ja seuraamuksen täytäntöönpanon suunnittelemiseksi;

3) vangin tai yhdyskuntaseuraamusta suorittavan sosiaali-, terveydenhuolto- ja kuntoutuspalveluiden käytöstä, työkokemuksesta, toimintakyvystä, päihdeongelmasta ja päihdehuollon palveluiden käytöstä, lähisuhdeväkivallasta ja edunvalvonta-asioista näiden seikkojen huomioon ottamiseksi vankeusrangaistuksen tai yhdyskuntaseuraamuksen täytäntöönpanossa, elämänhallintaa ja rangaistuksen suorittamista edistävien tukitoimien yhteensovittamisessa sekä vapautumisen valmistelussa.

Rikosseuraamuslaitoksella on oikeus saada 1 ja 2 momentissa tarkoitetut tiedot maksutta, jollei laissa toisin säädetä.

17 §

Oikeus saada tietoja tuomioistuimelta

Sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään, Rikosseuraamuslaitoksella on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada tuomioistuimelta vakavaan väkivaltarikokseen tai seksuaalirikokseen syyllistyneen vangin oikeudenkäyntiasiakirjoista tiedot, jotka ovat tarpeen vankeuslaissa tarkoitetun rangaistusajan suunnitelman laatimisessa arvioitaessa vangin tarvetta osallistua vankilassa järjestettävään rikosten uusimisen ehkäisemiseen tähtäävään toimintaohjelmaan, valittaessa vankeja tällaiseen ohjelmaan tai täytäntöönpanossa sitä.

Tuomioistuimen on ennen luovuttamista poistettava tai korvattava muilla tunnisteilla 1 momentissa tarkoitetuista asiakirjoista sellaiset tiedot, joiden avulla asianosainen tai muu asiaan osallinen voidaan tunnistaa. Rikoksesta tuomitun tunnistetietoja ja tietoja muun asianosaisen iästä, sukupuolesta ja sukulaisuussuhteesta rikoksesta tuomittuun ei kuitenkaan saa poistaa.

Tämän pykälän nojalla saatuja asiakirjoja saavat käsitellä vain ne Rikosseuraamuslaitoksen virkamiehet, jotka välttämättä tarvitsevat niitä 1 momentissa mainitun tehtävänsä suorittamiseksi. Asiakirjat on hävitettävä heti, kun ne eivät enää ole tarpeen 1 momentissa säädettyjä tarkoituksia varten.

18 §

Oikeus saada tietoja maksukortin myöntäjältä tai maksun välittäjänä toimivalta

Rikosseuraamuslaitoksella on oikeus saada salassapitosäännösten estämättä maksukortin myöntäneeltä tai maksun välittäjänä toimivalta maksupalvelun tarjoajalta välttämättömät tiedot Rikosseuraamuslaitoksen hyväksymän maksukortin käyttöön liittyviä vankeuslain 9 luvun 3 ja 4 §:ssä ja tutkintavankeuslain 5 luvun 3 ja 4 §:ssä säädettyjä tehtäviä varten sekä maksukortin vankeuslain 9 luvun 3 a §:n ja tutkintavankeuslain 5 luvun 3 a §:n mukaista maksutapahtumien valvontaa varten.

Mitä edellä 1 momentissa on tiedonsaantioikeuden osalta säädetty, sovelletaan myös Suomeen maksupalveluja tarjoaviin ulkomaisiin maksupalvelun tarjoajiin.

Henkilötietojen luovuttaminen

19 §

Tietojen luovuttaminen toiselle rikosasioiden tietosuojalaissa tarkoitetulle toimivaltaiselle viranomaiselle

Rikosseuraamuslaitos saa salassapitosäännösten estämättä pyynnöstä ja myös oma-aloitteisesti luovuttaa 5 §:n 1 ja 2 momentissa, 6 §:ssä, 7 §:n 2 momentissa ja 8 §:n 1 momentissa tarkoitettuja henkilötietoja poliisille, Tullille, Rajavartiolaitokselle, puolustusvoimille, syyttäjälle, tuomioistuimelle, Oikeusrekisterikeskukselle ja muulle rikosasioiden tietosuojalaissa tarkoitetulle toimivaltaiselle viranomaiselle siltä osin kuin se on välttämätöntä mainitun lain 1 §:ssä tarkoitettua viranomaisen laissa säädettyä tehtävää varten.

20 §

Tietojen luovuttaminen poliisille

Sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) ja muualla laissa säädetään, Rikosseuraamuslaitos voi salassapitosäännösten estämättä pyynnöstä ja myös oma-aloitteisesti luovuttaa poliisille rikoksesta epäiltyä, tuomittua, vankia, tutkintavankia ja yhdyskuntaseuraamusta suorittavaa koskevat seuraavat rikosseuraamusrekisterin tiedot, jos tiedot ovat tarpeen henkilön luotettavuutta edellyttävää poliisin lupaa tai hyväksyntää varten:

- 1) 5 §:n 1 momentissa tarkoitettut tiedot;
- 2) tiedot rikoksista ja tuomioista sekä rangaistuksen täytäntöönpanon tai tutkintavankeuden toimeenpanon alkamisesta ja päättymisestä;
- 3) tiedot yhdyskuntaseuraamusta suorittavan täytäntöönpanoon liittyvien ehtojen rikkomisesta;
- 4) tiedot vangen ja tutkintavangen karkaamisesta ja avolaitoksesta luvatta poistumisesta, poistumislupa-, opintolupa- ja siviilityölupaehtojen rikkomisesta sekä Rikosseuraamuslaitoksen yksikön ulkopuoliseen laitokseen sijoittamiseen liittyvien ehtojen rikkomisesta.

Sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa ja muualla laissa säädetään, Rikosseuraamuslaitos voi salassapitosäännösten estämättä pyynnöstä ja myös oma-aloitteisesti luovuttaa poliisille rikoksesta epäiltyä, tuomittua, vankia, tutkintavankia ja yhdyskuntaseuraamusta suorittavaa koskevat rikosseuraamusrekisterissä olevat seuraavat tiedot, jos tiedot ovat tarpeen maassa oleskelua, kansainvälistä suojelua, maasta poistamista, kansalaisuutta, maahantulokieltoon määräämistä tai maahantulokiellon peruuttamista koskevan asian käsittelemiseksi:

- 1) tiedot rikoksista ja tuomioista sekä rangaistuksen täytäntöönpanon tai tutkintavankeuden toimeenpanon alkamisesta ja päättymisestä;
- 2) tiedot yhdyskuntaseuraamusta suorittavan täytäntöönpanoon liittyvien ehtojen rikkomisesta;
- 3) tiedot vangen ja tutkintavangen sijoittamisesta Rikosseuraamuslaitoksessa, karkaamisesta ja avolaitoksesta luvatta poistumisesta, poistumislupa-, opintolupa- ja siviilityölupaehtojen rikkomisesta sekä Rikosseuraamuslaitoksen yksikön ulkopuoliseen laitokseen sijoittamiseen liittyvien ehtojen rikkomisesta.

21 §

Tietojen luovuttaminen Maahanmuuttovirastolle, vastaanottokeskuksille ja säilöönottoyksiköille

Sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa ja muualla laissa säädetään, Rikosseuraamuslaitos voi salassapitosäännösten estämättä pyynnöstä ja myös oma-aloitteisesti luovuttaa Maahanmuuttovirastolle rikoksesta epäiltyä, tuomittua, vankia, tutkintavankia ja yhdyskuntaseuraamusta suorittavaa koskevat rikosseuraamusrekisterissä olevat seuraavat tiedot, jos tiedot ovat tarpeen maassa oleskelua, kansainvälistä suojelua, maasta poistamista, kansalaisuutta, maahantulokieltoon määräämistä tai maahantulokiellon peruuttamista koskevan asian käsittelemiseksi:

- 1) tiedot rikoksista ja tuomioista sekä rangaistuksen täytäntöönpanon tai tutkintavankeuden toimeenpanon alkamisesta ja päättymisestä;
- 2) tiedot yhdyskuntaseuraamusta suorittavan täytäntöönpanoon liittyvien ehtojen rikkomisesta;
- 3) tiedot vangin ja tutkintavangin sijoittamisesta Rikosseuraamuslaitoksessa, karkaamisesta ja avolaitoksesta luvatta poistumisesta, poistumislupa-, opintolupa- ja siviilityölupaehtojen rikkomisesta sekä Rikosseuraamuslaitoksen yksikön ulkopuoliseen laitokseen sijoittamiseen liittyvien ehtojen rikkomisesta.

Sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa ja muualla laissa säädetään, Rikosseuraamuslaitos voi salassapitosäännösten estämättä pyynnöstä ja myös oma-aloitteisesti luovuttaa vastaanottokeskukselle ja säilöönottoyksikölle vankia ja tutkintavankia koskevat rikosseuraamusrekisterissä olevat seuraavat tiedot, jos tiedot ovat tarpeen vastaanottopalveluiden järjestämiseksi:

- 1) tiedot rikoksista ja tuomioista sekä rangaistuksen täytäntöönpanon tai tutkintavankeuden toimeenpanon alkamisesta ja päättymisestä;
- 2) tiedot osallistumisvelvollisuuden täyttämisestä ja muuhun toimintaan osallistumisesta, maksetusta käyttörahasta, toimintarahasta ja palkasta sekä siitä tehtävistä pidätyksistä, koulutuksesta ja työkokemuksesta sekä vapautumisen valmistelusta.

22 §

Tietojen luovuttaminen Oikeusrekisterikeskukselle

Sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa ja muualla laissa säädetään, Rikosseuraamuslaitos voi salassapitosäännösten estämättä luovuttaa Oikeusrekisterikeskukselle tuomittua, vankia, tutkintavankia ja yhdyskuntaseuraamusta suorittavaa henkilöä koskevat rikosseuraamusrekisterissä olevat seuraavat tiedot, jos tiedot ovat tarpeen varallisuuteen kohdistuvien toimenpiteiden suorittamiseksi:

- 1) tiedot rikoksista ja tuomioista sekä rangaistuksen täytäntöönpanon tai tutkintavankeuden toimeenpanon alkamisesta ja päättymisestä;
- 2) tiedot vangin ja tutkintavangin sijoittamisesta Rikosseuraamuslaitoksessa sekä vangille ja tutkintavangille maksetusta käyttörahasta, toimintarahasta ja palkasta sekä siitä tehtävistä pidätyksistä.

23 §

Tietojen luovuttaminen ulosottoviranomaisille

Sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa ja muualla laissa säädetään, Rikosseuraamuslaitos voi salassapitosäännösten estämättä pyynnöstä ja myös oma-aloitteisesti luovuttaa ulosottoviranomaiselle tuomittua, vankia, tutkintavankia ja yhdyskuntaseuraamusta suorittavaa henkilöä koskevat rikosseuraamusrekisterissä ole-

vat seuraavat tiedot, jos tiedot ovat tarpeen ulosottoa varten tai rangaistuksen täytäntöönpanemiseksi:

1) tiedot rikoksista ja tuomioista sekä rangaistuksen täytäntöönpanon tai tutkintavankeuden toimeenpanon alkamisesta ja päättymisestä;

2) tiedot vangin ja tutkintavangin sijoittamisesta Rikosseuraamuslaitoksessa, osallistumisvelvollisuuden täyttamisestä siviilityöluvalla ja siviilityöpaikasta sekä vangille ja tutkintavangille maksetusta käyttörahasta, toimintarahasta ja palkasta sekä siitä tehtävistä pidätyksistä, vankilassa mukana olevista tai sinne toimitetuista varoista ja arvokkaasta omaisuudesta sekä vankilan vangille antaman maksukortin tilille saapuneista varoista.

24 §

Tietojen luovuttaminen haastemiehelle

Sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa ja muualla laissa säädetään, Rikosseuraamuslaitos voi salassapitosäännösten estämättä luovuttaa haastemiehelle tuomittua, vankia ja tutkintavankia koskevat rikosseuraamusrekisterissä olevat seuraavat tiedot, jos tiedot ovat tarpeen haasteen tiedoksi antamiseksi:

1) tiedot rangaistuksen täytäntöönpanon tai tutkintavankeuden toimeenpanon alkamisesta ja päättymisestä;

2) tiedot vangin ja tutkintavangin sijoittamisesta Rikosseuraamuslaitoksessa.

25 §

Tietojen luovuttaminen Rajavartiolaitokselle

Sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa ja muualla laissa säädetään, Rikosseuraamuslaitos voi salassapitosäännösten estämättä pyynnöstä ja myös oma-aloitteisesti luovuttaa Rajavartiolaitokselle rikoksesta epäiltyä, tuomittua, vankia, tutkintavankia ja yhdyskuntaseuraamusta suorittavaa koskevat seuraavat rikosseuraamusrekisterin tiedot, jos tiedot ovat tarpeen rajavalvontaa varten, henkilöiden tavoittamiseksi tai maasta poistamiseksi taikka henkilön luotettavuutta edellyttävää Rajavartiolaitoksen lupaa tai hyväksyntää varten:

1) 5 §:n 1 momentissa tarkoitetut tiedot;

2) tiedot rikoksista ja tuomioista sekä rangaistuksen täytäntöönpanon tai tutkintavankeuden toimeenpanon alkamisesta ja päättymisestä;

3) tiedot yhdyskuntaseuraamuksen täytäntöönpanoa varten laaditun suunnitelman sisällöstä ja ehdoista sekä yhdyskuntaseuraamusta suorittavan täytäntöönpanoon liittyvien ehtojen rikkomisesta;

4) tiedot vangin ja tutkintavangin sijoittamisesta Rikosseuraamuslaitoksessa, yhteyksistä Rikosseuraamuslaitoksen yksikön ulkopuolelle sekä karkaamisesta ja avolaitoksesta luvatta poistumisesta, poistumislupa-, opintolupa- ja siviilityölupaehtojen rikkomisesta sekä Rikosseuraamuslaitoksen yksikön ulkopuoliseen laitokseen sijoittamiseen liittyvien ehtojen rikkomisesta.

26 §

Tietojen luovuttaminen sotilasviranomaisille

Sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa ja muualla laissa säädetään, Rikosseuraamuslaitos voi salassapitosäännösten estämättä luovuttaa sotilasviranomaisille tuomittua, vankia, tutkintavankia ja yhdyskuntaseuraamusta suorittavaa koskevat rikosseuraamusrekisterissä olevat seuraavat tiedot, jos tiedot ovat tarpeen asevelvollisrekisterin ylläpitämiseksi sekä pääesikunnalle sotilasoikeudenhoidon tietojär-

jestelmän ylläpitämiseksi, jos tiedot ovat tarpeen turvallisuustietorekisterin ylläpitämiseksi:

- 1) tiedot rikoksista ja tuomioista sekä rangaistuksen täytäntöönpanon tai tutkintavankeuden toimeenpanon alkamisesta ja päättymisestä;
- 2) tiedot vangin ja tutkintavangin sijoittamisesta Rikosseuraamuslaitoksessa.

27 §

Tietojen luovuttaminen Kansaneläkelaitokselle

Sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa ja muualla laissa säädetään, Rikosseuraamuslaitos voi salassapitosäännösten estämättä luovuttaa Kansaneläkelaitokselle tuomittua, vankia, tutkintavankia ja yhdyskuntaseuraamusta suorittavaa koskevat rikosseuraamusrekisterissä olevat seuraavat tiedot, jos tiedot ovat tarpeen Kansaneläkelaitoksen toimeenpantaviksi säädettyjen etuuksien hoitamista tai kuntoutuspalveluiden hakemista varten:

- 1) tiedot rangaistuksen täytäntöönpanon tai tutkintavankeuden toimeenpanon alkamisesta ja päättymisestä;
- 2) tiedot valvotun koevapauden tai ehdonalaisen vapauden valvonnan täytäntöönpanoa varten laaditun suunnitelman sisällöstä;
- 3) tiedot vangin ja tutkintavangin sijoittamisesta Rikosseuraamuslaitoksessa sekä vangille ja tutkintavangille maksetusta käyttörahasta, toimintarahasta ja palkasta sekä siitä tehtävistä pidätyksistä.

28 §

Tietojen luovuttaminen työ- ja elinkeinoviranomaisille

Sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa ja muualla laissa säädetään, Rikosseuraamuslaitos voi salassapitosäännösten estämättä luovuttaa työ- ja elinkeinoviranomaisille tuomittua, vankia, tutkintavankia ja yhdyskuntaseuraamusta suorittavaa koskevat rikosseuraamusrekisterissä olevat seuraavat tiedot, jos tiedot ovat tarpeen työvoimapalveluiden järjestämistä varten:

- 1) tiedot rangaistuksen täytäntöönpanon tai tutkintavankeuden toimeenpanon alkamisesta ja päättymisestä;
- 2) tiedot rangaistusajan suunnitelman työllistymistä edistävästä sisällöstä ja toteutuneesta toiminnasta sekä työ- ja toimintakyvystä.

29 §

Yhdyskuntaseuraamuksen täytäntöönpanotietojen luovuttaminen yksityiselle

Sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa ja muualla laissa säädetään, Rikosseuraamuslaitos voi salassapitosäännösten estämättä luovuttaa yhdyskuntaseuraamuksen täytäntöönpanotehtävää hoitavalle yksityiselle yhteisölle, säätiölle ja luonnolliselle henkilölle tietoja, jotka ovat välttämättömiä täytäntöönpanotehtävän suorittamiseksi.

30 §

Tietojen luovuttaminen turvallisuustietorekisteristä

Sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa ja muualla laissa säädetään, Rikosseuraamuslaitos voi salassapitosäännösten estämättä pyynnöstä ja myös oma-aloitteisesti luovuttaa poliisille, pääesikunnalle, Tullille ja Rajavartiolaitokselle turvallisuustietorekisterin tietoja, jotka ovat välttämättömiä turvallisuustietorekisterin

mukaisiin käyttötarkoituksiin. Tietoa luovutettaessa on ilmoitettava, kuinka luotettava tieto on.

Tietojen luovuttamisesta päättää rekisterinpitäjä tai sen määräämä Rikosseuraamuslaitoksen virkamies.

6 luku

Rikosseuraamuslaitoksen rekistereiden tietojen poistaminen ja arkistointi

31 §

Tietojen tarkistaminen ja poistaminen rekistereistä

Henkilöä koskeva tieto poistetaan Rikosseuraamuslaitoksen rekisteristä, kun se ei ole enää tarpeellinen rekisterin käyttötarkoituksen kannalta. Tiedot poistetaan kuitenkin viimeistään seuraavasti:

1) 6 §:ssä tarkoitetut rikosseuraamusrekisterissä olevat tiedot 10 vuoden kuluttua henkilön viimeisestä rikosseuraamusrekisteriin merkitystä vireillä olleesta täytäntöönpanoasiasta;

2) 7 §:ssä ja 8 §:n 1–3 momentissa tarkoitetut rikosseuraamusrekisterissä olevat tiedot 5 vuoden kuluttua siitä, kun henkilö on viimeksi vapautunut Rikosseuraamuslaitoksen yksiköstä tai lopettanut yhdyskuntaseuraamuksen suorittamisen;

3) 8 §:n 4 momentissa tarkoitetut rikosseuraamusrekisterissä olevat tiedot 2 kuukauden kuluttua tiedon merkitsemisestä rekisteriin;

4) 10 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitetut rikosseuraamusrekisterissä olevat tiedot 2 vuoden kuluttua tapaamisajankohdasta tai muun yhteydenpidon ajankohdasta ja tapaamiskieltoa koskeva tieto 2 vuoden kuluttua kiellon päättymisestä;

5) 10 §:n 3 momentissa tarkoitetut rikosseuraamusrekisterissä olevat tiedot 1 vuoden kuluttua asiointiajankohdasta;

6) 11 §:ssä tarkoitetun turvallisuustietorekisterin tiedot 5 vuoden kuluttua viimeisestä merkinnästä;

7) 12 §:ssä tarkoitetun asianomistajarekisterin tiedot puolen vuoden kuluttua siitä, kun kyseinen vanki on vapautunut vankeudesta, johon liittyi kyseinen ilmoittamisvelvollisuus.

Tietoihin 5 §:n 2 momentin nojalla kuuluvat biometrinen kasvokuva ja sormenjälkitieto on poistettava rekisteristä kuuden kuukauden kuluttua siitä, kun rangaistus on suoritettu tai tutkintavankeus taikka muu Rikosseuraamuslaitoksen yksikköön ottamisen peruste on päättynyt.

Teknisen valvonnan tallenteet on hävitettävä viimeistään kuukauden kuluttua tallentamisen päättymisestä, jollei niiden säilyttäminen ole välttämätöntä 8 tai 11 §:ssä säädettyyn tarkoitukseen.

Rekisterinpitäjän tai sen määräämän Rikosseuraamuslaitoksen yksikön on tarkistettava rekisterin sisältämien tietojen tarpeellisuus seuraavasti:

1) 10 §:ssä tarkoitetut rikosseuraamusrekisterin tapauksia ja muita vankiin tai tutkintavankiin yhteyttä pitäviä henkilöitä koskevat tiedot joka toinen vuosi ja asioijia koskevat tiedot kerran vuodessa;

2) muut kuin 1 kohdassa tarkoitetut rikosseuraamusrekisterin tiedot vähintään joka kolmas vuosi;

3) turvallisuustietorekisterin sisältämät tiedot vähintään kerran vuodessa.

Edellä 9 §:ssä tarkoitettujen sosiaalihuollon tietojen tarkistamiseen ja poistamiseen rekisteristä sovelletaan sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä annettua lakia sekä sosiaalihuollon asiakasasiakirjoista annettua lakia.

Kaikki henkilöä koskevat tiedot poistetaan tietojärjestelmästä viimeistään vuoden kuluttua rekisteröidyn kuolemasta.

32 §

Virheelliseksi todetun tiedon säilyttäminen

Sen estämättä, mitä rikosasioiden tietosuojalaissa, tietosuojasetuksessa ja tietosuojalaissa säädetään rekisterissä olevan virheellisen tiedon korjaamisesta, virheelliseksi todettu tieto saadaan säilyttää korjatun tiedon yhteydessä, jos se on tarpeen rekisteröidyn, muun asianosaisen tai Rikosseuraamuslaitoksen henkilöstöön kuuluvan oikeuksien turvaamiseksi. Tällaista tietoa saadaan käyttää vain mainitussa tarkoituksessa.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu virheelliseksi todettu tieto on poistettava heti, kun tiedon säilyttäminen oikeuksien turvaamiseksi ei ole enää tarpeen, viimeistään kuitenkin viiden vuoden kuluttua tiedon poistamiselle säädetyn määräajan päättymisestä.

33 §

Tietojen säilyttäminen tutkimusta tai muuta hyväksyttävää tarkoitusta varten

Rikosseuraamusrekisteristä poistetuista tiedoista muodostetaan tutkimusta tai muuta hyväksyttävää tarkoitusta varten säilytettävien tietojen hakemisto. Hakemistoon ei siirretä 13 §:ssä tarkoitettuja tietoja. Tieto poistetaan hakemistosta 50 vuoden kuluttua siitä, kun henkilö on viimeksi vapautunut Rikosseuraamuslaitoksen yksiköstä tai lopettanut yhdyskuntaseuraamuksen suorittamisen.

34 §

Tietojen arkistointi

Arkistotoimen tehtävistä ja arkistoon siirrettävistä asiakirjoista säädetään erikseen.

7 luku

Rekisteröidyn oikeudet

35 §

Rajoitukset rekisterinpitäjän velvollisuuteen toimittaa tietoja rekisteröidylle

Rekisterinpitäjän velvollisuudesta ilmoittaa rekisteröidylle tietojen käsittelystä säädetään rikosasioiden tietosuojalaissa, tietosuojasetuksessa ja tietosuojalaissa. Tiedonantovelvollisuudesta voidaan kuitenkin poiketa, jos se on välttämätöntä Rikosseuraamuslaitoksen yksikön järjestyksen ja turvallisuuden vuoksi.

36 §

Tarkastusoikeuden rajoitukset

Sen lisäksi, mitä rikosasioiden tietosuojalaissa, tietosuojasetuksessa sekä tietosuojalaissa säädetään, rekisteröidyn tarkastusoikeutta voidaan rajoittaa, jos tarkastusoikeuden toteuttamisesta voi todennäköisin syin seurata vakava uhka Rikosseuraamuslaitoksen yksikön järjestykselle ja turvallisuudelle taikka Rikosseuraamuslaitoksen henkilöstöön kuuluvan tai jonkun muun turvallisuudelle. Rekisteröidyllä ei ole tarkastusoikeutta rikosseuraamusrekisterin sisältämiin 7 §:n 6 momentissa tarkoitettuihin kirjallista suostumusta ja mielipiteen selvittämistä koskeviin tietoihin eikä 11 §:ssä tarkoitettua turvallisuustietorekisterin tietoihin.

Vangilla ei ole oikeutta tarkastaa, onko hänestä tietoa 12 §:ssä tarkoitettussa asianomistajarekisterissä.

1301/2021

37 §

Tarkastusoikeuden toteuttaminen

Rekisteröidyn on tarkastettava tietonsa henkilökohtaisesti rekisterinpitäjän osoittamassa Rikosseuraamuslaitoksen yksikössä. Tarkastuspyyntöä esittäessään rekisteröidyn on todistettava henkilöllisyytensä. Edellä tarkoitettu Rikosseuraamuslaitoksen yksikkö antaa rekisteröidylle tilaisuuden tarkastaa ne tiedot, joiden tarkastamiseen tällä on oikeus, siten kuin rekisterinpitäjä siitä määrää.

8 luku

Erinäiset säännökset

38 §

Rangaistussäännös

Rangaistus tietosuojarikoksesta säädetään rikoslain (39/1889) 38 luvun 9 §:ssä.

39 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 4 päivänä huhtikuuta 2022.

Tällä lailla kumotaan henkilötietojen käsittelystä Rikosseuraamuslaitoksessa annettu laki (1069/2015), jäljempänä *vanha laki*.

40 §

Siirtymäsäännökset

Tämän lain 14 §:n 2 momentin 1 kohdassa säädettyä tietojen käsittelyyn oikeutettujen rajoitusta sovelletaan kahden vuoden kuluttua lain voimaantulosta. Siirtymäajan kuluessa näiden tietojen käsittelyyn oikeutettuja ovat vain sosiaalityön tehtäviin osallistuvat henkilöt.

Tämän lain 31 §:n 1 momentissa tarkoitettuun tietojen poistamiseen rekistereistä sovelletaan yhden vuoden ajan tämän lain voimaantulosta vanhan lain 34 §:n 1 momenttia.

Helsingissä 22.12.2021

Tasavallan Presidentti

Sauli Niinistö

Oikeusministeri Anna-Maja Henriksson